DOHODA O DUCHOVNÍ SLUŽBĚ VE VĚZEŇSTVÍ

Vězeňská služba České republiky se sídlem v Praze 4, Soudní 1672/1a, zastoupená jejím generálním ředitelem vrchním státním radou brig. gen. Mgr. Petrem Dohnalem na straně jedné

a

Česká biskupská konference se sídlem v Praze 6, Thákurova 3, zastoupená jejím předsedou kardinálem Dominikem Dukou OP,

Ekumenická rada církví České republiky (dále jen „Ekumenická rada církví“) se sídlem v Praze 10, Donská 370/5, zastoupená jejím předsedou Mgr. Joelem Rumlem na straně druhé

uzavírají na základě § 20 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších přepisů, § 15 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů a § 11 zákona č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence, v souladu s § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností, ve znění pozdějších předpisů tuto

DOHODU O DUCHOVNÍ SLUŽBĚ

Čl. 1

(1) Účelem této Dohody o duchovní službě (dále jen „Dohoda“) je stanovit v souladu s právními předpisy podmínky pro vzájemnou spolupráci a pomoc Vězeňské služby České republiky (dále jen „Vězeňská služba“) a církví a náboženských společností[1] (dále jen „církve“) při jejich duchovním a výchovném působení na obviněné, odsouzené a chovance ve výkonu zabezpečovací detence.

(2) Duchovní službu podle této Dohody vykonávají osoby pověřené jednotlivými církvemi (dále jen „pověřené osoby“).

(3) Pověření ze strany odpovědného orgánu příslušné církve je nezbytným předpokladem pro výkon duchovní služby ve smyslu této Dohody.

(4) Církve pověřují k výkonu duchovní služby podle této Dohody pouze bezúhonné osoby. Bezúhonnost se pro účely této Dohody prokazuje výpisem z rejstříku trestů ne starším 3 měsíce.

(5) Pověřené osoby působící v rámci dobrovolného poskytování duchovní služby ve věznicích a vazebních věznicích (dále jen „věznice“) a ústavech pro výkon zabezpečovací detence (dále jen „ústav“) vykonávají činnosti v rozsahu stanoveném touto Dohodou.

(6) Bezpečnost a ochrana zdraví pověřených osob se zajišťuje podle zvláštních předpisů.

[1] § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění zákona č. 129/2008 Sb.

(7) Rozsah a možnosti duchovní služby vymezuje zákon.[2]

Čl. 2

(1) Smluvní strany:
a) vytvářejí vhodné podmínky pro duchovní a pastorační činnost ve věznicích a ústavech,
b) zajišťují spolupráci, výměnu zkušeností a pomoc při duchovní, pastorační, případně charitativní službě pověřených osob odsouzeným, obviněným a chovancům.

(2) Se souhlasem smluvních stran zajišťuje jejich vzájemnou spolupráci hlavní kaplan ve spolupráci s předsedou Vězeňské duchovenské péče o. s. (dále jen „Vězeňská duchovenská péče“).

Čl. 3

(1) Pro řešení významných a koncepčních otázek duchovní činnosti ve věznicích a ústavech se zřizuje Rada pro duchovní službu ve věznicích a ústavech (dále jen „Rada“).

(2) Členy Rady jsou: dva zástupci České biskupské konference, dva zástupci Ekumenické rady církví, dva zástupci Vězeňské služby, zástupce Vězeňské duchovenské péče a s poradním hlasem hlavní kaplan, pokud není nominován Vězeňskou službou jako jeden z jejích zástupců.

(3) Rada se schází dle potřeby, nejméně však jedenkrát ročně. Může vznášet ve věci duchovní činnosti ve věznicích a ústavech připomínky a předkládat generálnímu řediteli návrhy koncepčních řešení. Volí ze svého středu na období jednoho roku předsedu, který setkání řídí. Setkání svolává zástupce Vězeňské služby. V případě potřeby může iniciovat svolání Rady kterákoli ze smluvních stran.

(4) Rada se vyjadřuje k aktuálním záležitostem, které se týkají duchovní činnosti ve věznicích.

Čl. 4

(1) V pracovním poměru k Vězeňské službě působí pověřené osoby ve vězeňské duchovní službě ve funkci kaplan Vězeňské služby (dále jen „kaplan“). Kaplany metodicky řídí hlavní kaplan ve spolupráci se zástupcem hlavního kaplana.

(2) Hlavního kaplana a zástupce hlavního kaplana jmenuje do funkce generální ředitel Vězeňské služby z duchovních pověřených registrovanou církví nebo náboženskou společností na základě společného návrhu Ekumenické rady církví a České biskupské konference. Podmínkou jmenování je získání alespoň 5 hlasů v Radě. Kvalifikačním předpokladem na funkci hlavního kaplana a zástupce hlavního kaplana je předchozí pracovní poměr na pozici kaplan.

(3) Funkční období hlavního kaplana a zástupce hlavního kaplana je zpravidla 5 let od jeho jmenování. O případném prodloužení funkčního období rozhoduje Rada.

[2] § 20 odst. 4 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 15 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů a § 11 zákona č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence.

(4) Hlavního kaplana a zástupce hlavního kaplana odvolává generální ředitel Vězeňské služby, který si pro své rozhodnutí nejprve vyžádá stanovisko Rady.

(5) Funkci kaplana vykonává ve věznici a ústavu pověřená osoba, podle zákona způsobilá k výkonu duchovní činnosti:
a) návrh na zařazení kandidáta do funkce kaplana podává hlavní kaplan na základě souhlasu členů Rady, zastupujících Ekumenickou radu církví a Českou biskupskou konferenci,
b) do pracovního poměru kaplana lze přijmout duchovního z církví a náboženských společností účastných na této dohodě, kterému jeho církev či náboženská společnost vydala pověření, jež je kvalifikačním předpokladem pro službu kaplana,
c) předpokladem pro přijetí do pracovního poměru je předchozí působení na pozici dobrovolného duchovního,
d) ke kandidátovi na pozici kaplan se před jeho přijetím do pracovního poměru vyjadřuje ředitel příslušné věznice nebo ústavu,
e) odebrání pověření registrované církve nebo náboženské společnosti je vnímáno jako ztráta kvalifikačního předpokladu pro výkon duchovní služby a má za následek ukončení pracovněprávního vztahu ze strany Vězeňské služby,
f) ve věcech pracovního poměru kaplana rozhoduje ředitel věznice nebo ústavu po metodické konzultaci s hlavním kaplanem.

(6) Rozsah činnosti, práva a povinnosti kaplanů vyplývají z uzavřené pracovní smlouvy. Podmínky stanoví zvláštní předpis Vězeňské služby.

Čl. 5

(1) Vězeňská duchovenská péče je nadkonfesijním sdružením osob pověřených církvemi k duchovní službě ve věznicích a ústavech.

(2) Vězeňská duchovenská péče:
a) působí na základě spolupráce a vzájemné tolerance jednotlivých církví,
b) doporučuje řediteli věznice nebo ústavu ve spolupráci s hlavním kaplanem vyslovení souhlasu s působením pověřených osob, podílejících se v rámci Vězeňské duchovenské péče na duchovní a pastorační péči,
c) koordinuje prostřednictvím výkonného výboru Vězeňské duchovenské péče výkon služby dobrovolných duchovních – členů Vězeňské duchovenské péče,
d) spolupracuje s vězeňským personálem na všech úrovních řízení, zejména s kaplany, za účelem vytváření vhodných podmínek pro duchovní a pastorační činnost,
e) informuje smluvní strany prostřednictvím svého předsedy v součinnosti s hlavním kaplanem o aktuální problematice služby dobrovolných duchovních – členů Vězeňské duchovenské péče ve věznicích a ústavech i o celkové problematice duchovní péče.

(3) Vězeňskou duchovenskou péči ve styku s Vězeňskou službou zastupuje její předseda nebo místopředseda ve spolupráci s hlavním kaplanem.

Čl. 6

(1) Pověřené osoby při poskytování dobrovolné duchovní služby ve věznici nebo ústavu:
a) docházejí na místo určení alespoň dvakrát měsíčně v předem dohodnutých termínech,
b) prokazují svoji totožnost a oprávnění ke vstupu s uvedením rozsahu pohybu po objektu

Vězeňské služby v souladu s vnitřními předpisy,
c) zachovávají v tajnosti důvěrně sdělené skutečnosti – zpovědní tajemství,[3]
d) dodržují zákony, vyhlášky a další předpisy upravující duchovní službu ve výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody a výkonu zabezpečovací detence.

(2) Pověřené osoby jsou oprávněny zejména:
a) vstupovat do věznice nebo ústavu, v nichž konají duchovní a pastorační činnost a pohybovat se v ní v rozsahu stanoveném vnitřními předpisy,
b) podílet se vhodnými formami na duchovně výchovné činnosti,
c) upozorňovat příslušné služební funkcionáře na zjištěné nedostatky, které brání řádnému výkonu duchovní a pastorační činnosti,
d) požadovat informace o stavu a chování obviněných, odsouzených a chovanců, jimž poskytují duchovní a pastorační činnost,
e) nahlížet do osobních spisů odsouzených, obviněných a chovanců, jimž poskytují duchovní a pastorační činnost, pokud s tím tyto osoby souhlasí,
f) přinášet do věznice nebo ústavu, v nichž konají duchovní a pastorační činnost, náležitosti nezbytné pro provádění náboženských úkonů, a to v rozsahu a množství schváleném ředitelem příslušné věznice nebo ústavu. Víno pro potřeby eucharistie propustí orgány kontroly v množství maximálně do 2 dcl.

Čl. 7

Ředitel věznice nebo ústavu může z bezpečnostních důvodů zakázat vstup pověřené osobě, jestliže závažným způsobem poruší právní předpisy nebo vnitřní předpisy Vězeňské služby. O zrušení zákazu vstupu pověřené osobě rozhoduje ředitel příslušné organizační jednotky nebo generální ředitel. O těchto skutečnostech vždy informuje cestou hlavního kaplana Radu.

Čl. 8

Jednotlivé organizační jednotky Vězeňské služby:
a) respektují právo pověřených osob určovat liturgický průběh bohoslužebných a pastoračních setkání, přičemž zaměstnanci Vězeňské služby mohou do průběhu těchto setkání zasáhnout jen v případech ohrožujících bezpečnost zúčastněných osob,
b) respektují právo pověřených osob na duchovní a pastorační činnost bez sluchové kontroly zaměstnanců Vězeňské služby,
c) respektují právo na zachovávání zpovědního nebo obdobného tajemství,[4]
d) poskytují pověřeným osobám sdruženým ve Vězeňské duchovenské péči a zejména jejímu výkonnému výboru pomoc se zajištěním duchovní a pastorační činnosti v rámci Vězeňské služby, zejména odesíláním korespondence formou služebních zásilek a vyřizováním služebních telefonátů a elektronické komunikace v rámci sítě Vězeňské služby.

Čl. 9

(1) Tato Dohoda se uzavírá na dobu neurčitou.

(2) Tuto Dohodu lze měnit či doplňovat písemnými doplňky číslovanými ve vzestupné řadě po dohodě všech smluvních stran.

[3] § 7 odst. 1 písm. f) zákona č. 3/2002 Sb., ve znění zákona č. 428/2012 Sb.
[4] § 7 odst. 1 písm. f) zákona č. 3/2002 Sb., ve znění zákona č. 428/2012 Sb.

(3) Tuto Dohodu lze ze závažných důvodů písemně vypovědět s tím, že její platnost skončí uplynutím šesti kalendářních měsíců následujících po měsíci, v němž byla výpověď doručena ostatním smluvním stranám.

(4) Práva z této Dohody vyjma práva na její vypovězení se přiměřeně vztahují také na Federaci židovských obcí v České republice, která je pozorovatelem Ekumenické rady církví.

Čl. 10

(1) Tato Dohoda nabývá platnosti dnem podpisu smluvními stranami a účinnosti dnem vyhlášení nařízením generálního ředitele Vězeňské služby.

(2) Ujednání obsažená v této dohodě budou východiskem pro zpracování nařízení generálního ředitele Vězeňské služby o organizaci duchovní služby ve Vězeňské službě, která v duchu této dohody bude upravovat konkrétní činnost duchovní služby v návaznosti na vnitřní předpisy Vězeňské služby.

(3) Ekumenická rada církví a Česká biskupská konference uzavře s Vězeňskou duchovenskou péčí smlouvu k této Dohodě, která podrobně upraví vzájemný vztah Ekumenické rady církví a České biskupské konferenci k Vězeňské duchovenské péči tak, aby plně odpovídal vzájemným závazkům smluvních stran této Dohody.

(4) Dnem vyhlášení této Dohody pozbývá platnosti dosavadní Dohoda o duchovní službě vyhlášená dne 25. 8. 2008 nařízením generálního ředitele Vězeňské služby č. 41/2008.

V Praze dne 21. listopadu 2013

Za Vězeňskou službu: brig. gen. Mgr. Petr Dohnal

Za Českou biskupskou konferenci: kardinál Dominik Duka OP

Za Ekumenickou radu církví: Mgr. Joel Ruml